

Державна атестація студентів - випускників кафедри перекладу

I. Письмова частина державного іспиту

А. Теоретичне питання – тестове питання закритого типу з одного із розділів курсу. Термін виконання – *1 академічна година*.

Кожне теоретичне тестове завдання білета оцінюється 1 балом.

Б. Практичне питання – тестове питання відкритого типу з одного із розділів курсу. Термін виконання – *1 академічна година*.

Кожне практичне завдання білета оцінюється максимум 5 балами.

II. Усна частина державного іспиту

В. Усний переклад науково-технічного тексту/речень з аркуша (без словника)

Обсяг англійського/україномовного тексту – 1500 слів / 5-10 речень

В умовах, коли можливості фізичного відвідування НТУ «ДП» здобувачами вищої освіти обмежені або відсутні, а традиційні інструменти атестації здобувачів освіти не можуть бути застосовані з причин непереборної сили (заходи карантинного порядку), атестаційний (кваліфікаційний) іспит, який складається з письмової та усної частин, планується та проводиться у режимі on-line з використанням програми MS Teams. З врахуванням можливих технічних перешкод або форс-мажорних обставин під час першої спроби, визначається також додаткова доба (друга спроба) для надання можливості здобувачам освіти скласти атестаційний екзамен з використанням дистанційних технологій навчання.

Письмова частина кваліфікаційного екзамену Teams Forms Assignment, яка складається з 20 теоретичних тестових завдань закритого типу (max 20 балів) та 6 практичних тестових завдань відкритого типу (max 30 балів), проводиться в Команді ДЕРЖАТЕСТАЦІЯ (09.00 - 11.30).

Набрані суми балів окремо за теоретичні та практичні питання перераховуються в пропорційній відповідності до 100 бальної шкали.

Усна частина кваліфікаційного екзамену (послідовний переклад речень науково-технічної тематики з англійської мови на українську або навпаки, з української мови на англійську) передбачає дистанційну комунікацію екзаменаторів/викладачів кафедри перекладу НТУ «ДП» та здобувачів освіти. Вона здійснюється з відеофіксацією екзаменаційних питань та відповідей студентів екзаменаторами одразу після письмової частини синхронно в часі через окремі канали комунікації MS Teams (всього 8 каналів з урахуванням загальної кількості

студентів), які вбудовано до системи управління Команди ДЕРЖАТЕСТАЦІЯ на платформі ліцензованого Office 365.

Підсумковий контроль здійснюється у вигляді комплексного оцінювання якості засвоєння навчального матеріалу та реалізується шляхом визначення середньозваженого балу за результатами письмової роботи та усної відповіді.

Критерії оцінювання Письмова частина державного іспиту

Кожне **теоретичне** тестове завдання білета оцінюється 1 балом
однобальний теоретичний тест:

0 – вибір варіанта відповіді помилковий або обрано більш одного варіанта відповіді;

1 – обраний правильний варіант відповіді.

Відсотковий склад правильно виконаних усіх тестових завдань закритого типу відповідно до набраних балів дорівнює оцінкам ECTS: A= 90-100 (за національною шкалою “відмінно”); B=82-89 та C=74-81 (за національною шкалою “добре”); D=64-73 та E=60-63 (за національною шкалою “задовільно”); FX=35-59 та F=0-34 (за національною шкалою „незадовільно”)

Кожне **практичне** тестове завдання білета оцінюється максимум 5 балами.

Практичне завдання відкритого типу передбачає **визначення/переклад** студентом мовної одиниці (або явища) -1 бал, наведення відповідного **пояснення** щодо її (його) дефініції - 2 бала, наведення відповідного **власного прикладу** -2 бала. Для оцінювання відповіді на практичні питання за п'ятибальною системою пропонуються наступні критерії:

- 0- – на питання не було відповіді або відповідь була не по суті питання;
- 1 – визначення/переклад студентом мовної одиниці (або явища) цілком відповідає поставленому питанню;
- 2-3 – наведення відповідного пояснення щодо її (його) дефініції (залежно від повноти відповіді: 1бал - якщо відповідь в основному, відбиває суть питання, але допущено декілька неточностей або частина її не відповідає суті питання, або ж відповідь носить схематичний характер без необхідних пояснень; 2 бали- відповідь цілком відповідає поставленому питанню);
- 4-5 – наведення відповідного власного прикладу (1бал- наведені приклади відповідають суті питання, але допущена незначна неточність, наприклад, орфографічні, пунктуаційні помилки; 2 бали – наведені приклади цілком відповідають суті питання).

Відсотковий склад правильно виконаних усіх тестових завдань відкритого типу відповідно до набраних балів дорівнює оцінкам ECTS: A= 90-100 (за

національною шкалою “відмінно”); В=82-89 та С=74-81 (за національною шкалою “добре”); D=64-73 та E=60-63 (за національною шкалою “задовільно ”); FX=35-59 та F=0-34 (за національною шкалою „незадовільно”)

Усна частина державного іспиту

Усна частина іспиту передбачає відповідь студента на питання:

питання (практичне) – усний послідовний переклад речень з української на англійську мову/ з англійської на українську мову за тематикою, що вивчалася протягом курсу. Кожне завдання має складатися з 10 речень для послідовного перекладу.

Зміст усного питання

Завдання практичного характеру призначено для перевірки вмій та навичок студентів точно перекладати слова, словосполучення та окремі речення науково-технічного характеру з англійської на українську/ з української на англійську мови. Речення для перекладу охоплюють різноманітну тематику: комп’ютерні технології, робототехніка, електроніка, енергетика, електротехніка, автоматизація виробництва, космічні дослідження, мультимедіа, технологічні розробки в галузі медицини, гірництво тощо.

Критерії оцінювання:

Відсотковий склад правильно перекладених речень відповідно до набраних балів дорівнює оцінкам ECTS: A= 90-100 (за національною шкалою “відмінно”); В=82-89 та С=74-81 (за національною шкалою “добре”); D=64-73 та E=60-63 (за національною шкалою “задовільно ”); FX=35-59 та F=0-34 (за національною шкалою „незадовільно”)

„відмінно” (A):

студент вичерпно і повністю засвоїв теоретичний матеріал курсу усного перекладу та вільно застосовує на практиці набуті знання та практичні навички; студент демонструє вміння вірного (допускає 1-3 незначні помилки) перекладу незнайомого тексту/речень з української на іноземну мову або навпаки;

„добре ” (B/C):

студент добре володіє теоретичними знаннями та без суттєвих труднощів застосовує на практиці набуті знання та практичні навички; студент демонструє вміння загалом вірного перекладу “з аркуша” незнайомого письмового тексту/речень з української на іноземну мову або навпаки, але допускає 4-5 незначних помилок, які суттєво не змінюють зміст;

„задовільно” (D/E):

студент має певні прогалини у теоретичних знаннях із курсу усного перекладу, що спричиняє труднощі у застосуванні на практиці набутих навичок;

студент демонструє навички задовільного перекладу незнайомого письмового тексту/речень з української на іноземну мову або навпаки, тобто допускає пропуски та відхилення від змісту оригіналу, граматичні та стилістичні помилки (від 6 до 10 помилок);

„незадовільно” (FX/F):

прогалини у теоретичних знаннях курсу усного перекладу не дозволяють адекватно тлумачити інформацію; студент демонструє навички незадовільного перекладу незнайомого письмового тексту/речень з української на іноземну мову або навпаки, тобто допускає багато пропусків та відхилень від змісту оригіналу, граматичні та стилістичні помилки, що спотворюють зміст тексту оригіналу.

Критерії комплексної оцінки за державний іспит

Підсумковий контроль здійснюється у вигляді комплексного оцінювання якості засвоєння навчального матеріалу та реалізується шляхом визначення середньозваженого балу за результатами письмової роботи та усної відповіді. Набрані суми балів за теоретичні та практичні питання перераховуються в пропорційній відповідності до 100 бальної шкали.

ВРАЗКИ ТЕОРЕТИЧНИХ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ

1. The adjective is a part of speech which denotes

- a) verbiality
- b) substantivity
- c) quality of things and substances
- d) quantity

2. When one word possesses more than one lexical meaning, we deal with

- a) polysemy
- b) narrowing
- c) widening
- d) conversion

3. Головна відміна художнього перекладу від інформативного полягає у:

- A. Творчому характері діяльності перекладача.
- Б. Необхідності досягнути художньо-естетичного впливу на реципієнта.
- В. Необхідності перекладати мовні явища, що є порушенням мовної

норми.

- Г. Практично повній відсутності термінологічних одиниць.

ВРАЗКИ ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ

1. Suggest the corresponding Ukrainian equivalent to the italicized English word given below, define the part of speech to which it should be allotted and give your own example of the same part of speech in English:

Shevchenkian, responsibility, subdivide, *four-storied*, better, all-steel, recultivate, scales, worse

2. Translate the following sentence, identify the structural type of the English language predicate and make up your own sentence in English with the same structural type of predicate:

It is getting dark.

3. The stylistic device in the sentence "*Bill gets down on his all fours, and a look comes in his eye like a rabbit's when you catch it in a trap*" is

- a) simile
- b) epithet
- c) irony

Give the definition of the chosen stylistic device and your own example of it.

ЗРАЗКИ ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ ТА ПРИКЛАДИ ВІДПОВІДІ

1. Suggest the corresponding Ukrainian equivalent to the italicized English word given below. Give the definition of this phenomenon and your own example of its realization:

aspect, voice, person, *mood*, number, tense

Варіант відповіді: In Grammar mood (наклонение in Russian; спосіб in Ukrainian) is a category or form which indicates whether a verb expresses fact (indicative mood), command (imperative mood), question (interrogative mood), wish (optative mood), or conditionality (subjunctive mood). E.g.: Go to the blackboard. Will you open the window? Wish I could see my friends. She would have applied for this job if she wanted to work there

2. Translate the following sentences; define the type of homonymy the word in bold represents; give your own example of homonyms of the same type

He is said to have been once Bakunin's pupil.

The operation run: the pupil is medicamentally extended.

Варіант відповіді: 1. Кажуть, що він був у свій час учнем Бакуніна. 2. Хід операції: медикаментозно розширено зіницю. Intralingual lexical homonyms (in English sentences) are observed. These are words of the same part of speech but of quite a different meaning, so there is no semantic relation between them: pupil - one receiving instructions; pupil - the circular opening in the centre of the eye. For example: match –сірник, match – матч.

3. Translate the following sentences: comment on the semantic links between the meanings of the word given in bold type; give your own example of the linguistic phenomenon

*He grasped the hot metal with his bare **hands**.*

*The foreman hired three new **hands** last week.*

Варіант відповіді: 1. Він схопив гарячий метал голими руками. 2. Минулого тижня майстер найняв ще трьох робочих. Polysemy is observed. There is obvious semantic connection/interrelation between the main/central (1) and secondary (2) meanings of the polysemantic word hands: 1) the name of the part of human body – ‘the end of the arm beyond the wrist’; 2) ‘a worker in a factory or dockyard’. For example: The air was close and dusky (E.Bowen). He looked at him with a piteous air of uncertainty (A. Christie)

ПРИКЛАДИ РЕЧЕНЬ ДЛЯ УСНОГО ПЕРЕКЛАДУ

Виконайте усний переклад речень з англійської мови на українську

1. Hydrochemistry can be subdivided into marine, or ocean hydrochemistry and hydrochemistry of inland waters.
2. The system of generalized transport equations for ions and molecules in the electrolyte solution has been obtained
3. The following list includes the dates and sites of activity of some of the scientists named in the text.
4. The skin is the cover of the body and forms its outer surface.
5. The steel frame structure was developed in Chicago.

Виконайте усний переклад речень з англійської мови на українську

1. Адаптивне управління є домінуючою філософією управління для зменшення біофізичних коливань у природних екосистемах.
2. Нехай речовина мембрани є ізолятором та займає об’єм V_2 і нехай фільтрат займає об’єм V_3 .
3. «Послідовність» означає «функція, область визначення якої – множина натуральних чисел».

4. Швидкість току рідини зростає із збільшенням різниці тисків та падає зі збільшенням опору судин.
5. Залізо, лите чи коване, стійке до цієї корозії.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ З ЛІНГВІСТИКИ, ФІЛОЛОГІЇ ТА ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА

Базова

1. Верба Л.Г. Порівняльна лексикологія української та англійської мов. Вінниця: Нова книга, 2003. 230с.
2. Верба Г.Г., Гетьман З.О. Підручник з перекладознавства: підруч. для студ. вищ. навч. заклад. Вінниця: Нова Книга, 2013. 304 с.
3. Валігура О.Р., Борецька О.Ю. Стилїстика англійської мови A Guide to English Stylistics. Тернопіль: Лібра Терра, 2009. 200 с.
4. Дубенко О.Ю. Порівняльна стилїстика англійської та української мов. Посібник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів. Вінниця: НОВА КНИГА, 2005. 224 с.
5. Єфімов Л.П., Ясінецька О.А. Стилїстика англійської мови і дискурсивний аналіз. Учбово-методичний посібник. Вінниця: Нова Книга, 2004. 240 с.
6. Квеселевич Д.І., Сасіна В.П. Практикум з лексикології сучасної англійської мови : Навч. посібник. Вінниця : Нова книга, 2001. 117 с.
7. Кияк Т.Р., Огуй О.Д., Науменко А.М. Теорія та практика перекладу (німецька мова). Підручник для студентів вищих навчальних закладів. Вінниця: Нова книга, 2006. 592 с.
8. Корунець І.В. Порівняльна типологія англійської та української мов. Навчальний посібник. Вінниця: Нова книга, 2004. 464 с.
9. Корунець І.В. Вступ до перекладознавства: Підручник. Вінниця: Нова книга, 2008. 512 с.б.
10. Кочерган М.П. Вступ до мовознавства: Підручник для студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів. К.: Видавничий центр «Академія», 2001. 368 с.
11. Кухаренко В. А. Практикум з стилїстики англійської мови: Підручник. Вінниця: Нова книга, 2000. 160 с.
12. Мацько Л.І., Сидоренко О. М. Стилїстика української мови. К.: Вища школа, 2003. 461 с.
13. Мірам Г.Е., Дайнеко В. В., Тарануха Л.А., Грищенко М. В., Гон О.М. Основи перекладу. Курс лекцій з теорії та практики перекладу для факультетів та інститутів міжнародних відносин. Київ: Ельга, Ніка-Центр, 2003. 240 с.
14. Ніколенко А.Г. Лексикологія англійської мови – теорія і практика. Вінниця : Нова книга, 2007. 528 с.
15. Пономарів О.Д. Стилїстика сучасної української мови: Підручник. 3-тє вид. Тернопіль: Навчальна книга, 2000. 248 с.

16. Тіменко І.В. Курс лекцій з курсу „Стилістика англійської мови”. К.: КиМУ, 2003. 78 с.
17. Тіменко І.В. Практикум із стилістики англійської мови та порівняльної стилістики англійської та української мов. К.: КиМУ, 2002. 53 с.
18. Bussmann H. Routledge Dictionary of Language and Linguistics. L., N.Y. : Routledge, 2006. 1335 p.
19. Ganetska L. V. Lexi-Maker: Modern English Lexicology in Tables, Figures and Exercises. К. : Ленвіт, 2004. 96 с.
20. Crystal D. Words, Words, Words. Oxford : Oxford University Press, 2007. 224 p.

Допоміжна

1. Безкровна Л.М. Шлях від аналітичного читання до аналітичного письма. Київ: Скарби, 2004. 248 с.
2. Гнатюк Н.Г., Некряч Т.Є. 100 Key Terms of Stylistics. К.: КНУ, 2002. 83 с.
3. Калита, А. А. Англійське ділове мовлення (англ. мовою) [Електронний ресурс] : навчальний посібник для студентів вищих технічних навчальних закладів / Guide to Business Communication in English. Київ : ДЕТУТ, 2008. 252 с.
4. Комиссаров В.Н. Теория перевода. М., 1990. 253 с.
5. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад). Вінниця : Нова Книга, 2017. 448 с.
6. Galperin I.R. Stylistics. М.: Higher school, 1977. 334 с.

Довідкова література

1. *Англо-український словник: у 2-х т. / Уклад.: М.І.Балла. Київ: Освіта, 1996. 752/712 с.*
2. *Баранцев К.Т. Англо-український фразеологічний словник. Київ: Знання, 2005. 1056 с.*
3. *Великий тлумачний словник сучасної української мови / Уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. Київ, Ірпінь: ВТФ “Перун”, 2002. 1440 с.*

ТЕРМІНИ, що зустрічаються в тестах

ПОРІВНЯЛЬНА ГРАМАТИКА АНГЛІЙСЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ МОВ

Див.: Корунець І.В. Порівняльна типологія англійської та української мов. Навчальний посібник.- Вінниця. «Нова книга», 2003 – 464 с.

universals	pp17-19
near universals, absolute, typologically recessive, allomorphic, isomorphic	
nominals	pp.179-256
the noun	pp.196-213

common, proper, life/animate, inanimate; morphological categories (gender, number, case), etc.

the pronoun pp.224-230

the verb pp.231-243

auxiliary, notional, linking; morphological categories (person, number, tense, voice, mood (imperative, indicative, subjunctive)

the adverb pp.248-254

the adjective pp.213-220

the numeral pp.220-224

fractional, cardinal, ordinal

verbals pp.243-246

statives pp. 254-256

functionals

preposition pp.259-264

conjunction pp.264-268

interjection pp.272-275

particle pp.268-272

modals pp.257-259

verbiality p.231

substantivity p.196

modality p.257

syntactic relations pp.291-301

attributive, objective, predicative, adverbial

agreement p.308

government p.309

juxtaposition /parataxis p.306

syntactic connection

co-ordinate p.311

subordinate p.312

subject pp.344-346

predicate pp.346-351

attribute pp.355-357

object pp.351-355

adverbial modifier pp.253-254, 360- 380

sentences: declarative, exclamatory, affirmative, negative, interrogative) pp. 336-342

sentences: complex, simple extended, etc. pp.325-328

Див.: Г.Э. Мирам и др. Основы перевода: Курс лекций; Учебное пособие - К.: Эльга, Ника-Центр, 2002.-248 с.

replacement p.93; **transposition** p.92; **omission** p.96; **addition** p.95

ПОРІВНЯЛЬНА ЛЕКСИКОЛОГІЯ АНГЛІЙСЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ МОВ

Лексикологія

Верба В. Порівняльна лексикологія англійської та української мови – Вінниця: Нова книга, 2003. – С. 6

Контрастивний метод, порівняльний метод

Верба В. Порівняльна лексикологія англійської та української мови – Вінниця: Нова книга, 2003. – С. 11

Кодухов А. Введение в языкознание. – М.: Просвещение, 1978. – С.49

Вокабуляр

Ахманова О.С. Словарь лингвистических терминов, стаття «лексика», ел. ресурс http://www.classes.ru/grammar/174.Akhmanova/source/worddocuments/_14.htm

Лексикографія

Ахманова О.С. Словарь лингвистических терминов, стаття «лексика», ел. ресурс http://www.classes.ru/grammar/174.Akhmanova/source/worddocuments/_14.htm

Минаева Л. English Lexicology and Lexicography. М.: АСТ. – 2007. С. 14-15

Кодифікація

Ахманова О.С. Словарь лингвистических терминов, стаття «лексика», ел. ресурс http://www.classes.ru/grammar/174.Akhmanova/source/worddocuments/_14.htm

Синтаксичне дослідження

Ахманова О.С. Словарь лингвистических терминов, стаття «лексика», ел. ресурс http://www.classes.ru/grammar/174.Akhmanova/source/worddocuments/_14.htm

Семасіологія

Верба В. Порівняльна лексикологія англійської та української мови – Вінниця: Нова книга, 2003. – С. 67

Узус, узуальні слова

Словарь-справочник лингвистических терминов. Изд. 2-е. — М.: Просвещение. Розенталь Д. Э., Теленкова М. А.. 1976. <http://www.intruderalarms.sebastopol.ua/interpretators/slovar-spravochnik-lingvisticheskikh-terminov-d.e.-rozental-m.a.-telenkova-m.-1976/s>

Слово

Верба В. Порівняльна лексикологія англійської та української мови – Вінниця: Нова книга, 2003. – С. 6

Семантика

Ахманова О.С. Словарь лингвистических терминов, стаття «лексика», ел. ресурс http://www.classes.ru/grammar/174.Akhmanova/source/worddocuments/_14.htm

Сигніфікат

Словарь-справочник лингвистических терминов. Изд. 2-е. — М.: Просвещение. Розенталь Д. Э., Теленкова М. А.. 1976.

<http://www.intruderalarms.sebastopol.ua/interpretators/slovar-spravochnik-lingvisticheskikh-terminov-d.e.-rozental-m.a.-telenkova-m.-1976/s>

Лексичне значення

Верба В. Порівняльна лексикологія англійської та української мови – Вінниця: Нова книга, 2003. – С. 67

Конотація

Верба В. Порівняльна лексикологія англійської та української мови – Вінниця: Нова книга, 2003. – С. 68-69

Нейтральне забарвлення слова

Ахманова О.С. Словарь лингвистических терминов, стаття «лексика», ел. ресурс http://www.classes.ru/grammar/174.Akhmanova/source/worddocuments/_14.htm

Поетизм

Квеселевич Д.І., Сасіна В.П. Практикум з лексикології сучасної англійської мови. – Вінниця: Нова книга, 2003. – С. 107.

Жаргонні слова, жаргонізми

Квеселевич Д.І., Сасіна В.П. Практикум з лексикології сучасної англійської мови. – Вінниця: Нова книга, 2003. – С. 118.

Ахманова О.С. Словарь лингвистических терминов, стаття «лексика», ел. ресурс http://www.classes.ru/grammar/174.Akhmanova/source/worddocuments/_14.htm

Професіоналізми

Квеселевич Д.І., Сасіна В.П. Практикум з лексикології сучасної англійської мови. – Вінниця: Нова книга, 2003. – С. 118.

Оказіоналізм, оказіональне слово

Ахманова О.С. Словарь лингвистических терминов, стаття «лексика», ел. ресурс http://www.classes.ru/grammar/174.Akhmanova/source/worddocuments/_14.htm

Лексико-семантичний варіант

Арнольд И.В. Стилистика современного английского языка.

http://langs.org.ua/index.php?option=com_remository&Itemid=60&func=startdown&id=93

Синонім, синонімія, синонімічний ряд

Верба В. Порівняльна лексикологія англійської та української мови – Вінниця: Нова книга, 2003. – С. 87-90

Антонім, антонімія, антонімічна пара

Верба В. Порівняльна лексикологія англійської та української мови – Вінниця: Нова книга, 2003. – С. 90-91

Полісемія

Верба В. Порівняльна лексикологія англійської та української мови – Вінниця: Нова книга, 2003. – С. 83-84

Омоніми, омонімія

Верба В. Порівняльна лексикологія англійської та української мови – Вінниця: Нова книга, 2003. – С. 93

Пароніми, паронімія

Верба В. Порівняльна лексикологія англійської та української мови – Вінниця: Нова книга, 2003. – С. 96

Термін

Словарь-справочник лингвистических терминов. Изд. 2-е. — М.:

Просвещение. Розенталь Д. Э., Теленкова М. А.. 1976.

<http://www.intruderalarms.sebastopol.ua/interpretators/slovar-spravochnik-lingvisticheskikh-terminov-d.e.-rozental-m.a.-telenkova-m.-1976/s>

Професіоналізм

Словарь-справочник лингвистических терминов. Изд. 2-е. — М.:

Просвещение. Розенталь Д. Э., Теленкова М. А.. 1976.

<http://www.intruderalarms.sebastopol.ua/interpretators/slovar-spravochnik-lingvisticheskikh-terminov-d.e.-rozental-m.a.-telenkova-m.-1976/s>

Фразеологізм

Верба В. Порівняльна лексикологія англійської та української мови – Вінниця: Нова книга, 2003. – С. 98-99

Варваризм

Квеселевич Д.І., Сасіна В.П. Практикум з лексикології сучасної англійської мови. – Вінниця: Нова книга, 2003. – С. 107.

Запозичення

Верба В. Порівняльна лексикологія англійської та української мови – Вінниця: Нова книга, 2003 – С. 121.

Колоквіалізм, розмовне слово

Квеселевич Д.І., Сасіна В.П. Практикум з лексикології сучасної англійської мови. – Вінниця: Нова книга, 2003. – С. 114.

Діалектизм

Квеселевич Д.І., Сасіна В.П. Практикум з лексикології сучасної англійської мови. – Вінниця: Нова книга, 2003. – С. 122.

Архаїзм

Квеселевич Д.І., Сасіна В.П. Практикум з лексикології сучасної англійської мови. – Вінниця: Нова книга, 2003. – С. 107.

Акронім

Верба В. Порівняльна лексикологія англійської та української мови – Вінниця: Нова книга, 2003 – С. 49.

Канцеляризм

Квеселевич Д.І., Сасіна В.П. Практикум з лексикології сучасної англійської мови. – Вінниця: Нова книга, 2003. – С. 107.

Прізвиська вчених, які використано в тестах

Якоб Грім <http://www.slovarfilologa.ru>

ПРОГРАМА

вступного фахового екзамену за ступенем магістра спеціальності

035 Філологія

(035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська) на основі ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) бакалавра (спеціаліста)

Компетенції (з використанням матеріалу модуля вступник повинен уміти)	Змістові модулі
<p>Визначати основні поняття, терміни порівняльної лексикології англійської та української мов</p> <p>Аналізувати структуру лексичного значення слова як основної одиниці мов та роль його компонентів.</p> <p>Відрізнити слово і лексико-семантичний варіант, полісемію та емоційно-стильову забарвленість.</p> <p>Використовувати синоніми, антоніми, пароніми, омоніми та омографи.</p> <p>Класифікувати слова за походженням та функціональними сферами.</p>	<p>1 Лексикологічні аспекти перекладу</p> <p>1.1 Теоретичні основи порівняльної лексикології</p> <p>1.2 Семантична структура слова</p> <p>1.3 Семантична класифікація слів в англійській та українській мові</p> <p>1.4 Класифікація лексичного складу англійської та української мов за походженням</p>
<p>Визначати стилістичні функції засобів словотвору в англійській та українській мові за параметрами стилістичного та емоційного маркування.</p>	<p>2 Стилiстичні аспекти перекладу</p> <p>2.1 Стилiстична характеристика функціонального стилю як цілого та її відтворення при перекладі</p>

<p>Аналізувати функціональний стиль тексту та знати характеристики стилю.</p> <p>Застосовувати засоби передачі стилістичного забарвлення слів відповідно до стильових особливостей тексту, прийоми відтворення композиції тексту відповідно до існуючих стандартів.</p> <p>Використовувати методики передачі стилістичних та синтаксичних фігур.</p>	<p>2.2 Засоби передавання в обох мовах стилістичного забарвлення слів.</p> <p>2.3 Передача в перекладі лексичних засобів та синтаксичних фігур.</p> <p>2.4 Передача композиційних особливостей тексту та порівняння стилістичних функцій засобів словотвору</p>
<p>Здійснювати граматичний аналіз мовних явищ у їх взаємозв'язку та взаємозалежності.</p> <p>Визначати основні поняття, терміни порівняльної граматики англійської та української мов.</p> <p>Аналізувати граматичну будову мов та основні закони, за якими вона розвивається.</p> <p>Порівнювати функціонування граматичних категорій у рідній і іноземній мові.</p> <p>Виявляти спільні та розрізняючі закономірності.</p> <p>Долати граматичні труднощі у мовах, що порівнюються.</p> <p>Перекладати адекватно граматичні явища.</p>	<p>3 Граматичні аспекти перекладу</p> <p>3.1 Ізоморфізм та аломорфізм типологічних властивостей повнозначних частин мови</p> <p>3.2 Контрастивний аналіз службових частин мови</p> <p>3.3 Типи синтаксичних відносин на рівні словосполучень.</p> <p>3.4 Синтаксис(прості речення, складні речення) та граматичні трансформації.</p>
<p>Аналізувати моделі перекладу, семантичні процеси, які лежать в основі спілкування, синтаксичні рівні та їх одиниці, загальні особливості фахових мов, фахову специфіку побудови текстів, послідовність етапів переходу тексту оригіналу до тексту перекладу.</p> <p>Редагувати та робити аналітичне порівняння перекладу з текстом оригіналу.</p> <p>Використовувати словосполучення та фразеологізми в різних функціональних стилях, лексичні та типові конструкції, що служать для оптимального відображення змісту, стильових характеристик та загального фону при відтворенні оригіналу, знання омонімів, метафор та гри слів (каламбурів), алгоритм перекладу синтаксичних конструкцій.</p>	<p>4 Перекладознавчі аспекти перекладу</p> <p>4.1 Специфіка оригіналу : оригінал як текст (типи тексту) та оригінал як процес (його інтерпретація)</p> <p>4.2 Перекладацькі трансформації</p> <p>4.3 Переклад слів-реалій, назв та абревіатур</p> <p>4.4 Переклад як творчість: моделі, засоби, рівні, одиниці та прийоми перекладу</p>
<p>Використовувати загально-лінгвістичну та професійно-перекладацьку компетенцію.</p> <p>Володіти практичними навичками професійної перекладацької діяльності.</p>	<p>5 Практичні аспекти перекладу</p> <p>5.1 Лексичні труднощі.</p> <p>5.2 Граматичні труднощі.</p> <p>5.3 Термінологічні труднощі</p>

Здійснювати переклад із застосуванням теоретичних моделей для вирішення перекладацьких завдань з урахуванням взаємозв'язку теоретичного та практичного аспектів	5.4 Жанрово-стилістичні труднощі
---	----------------------------------

Рекомендована література

1. Верба В. Порівняльна лексикологія англійської та української мов. Вінниця: Нова книга, 2003. 230 с.
2. Верба Г.Г., Гетьман З.О. Підручник з перекладознавства: підруч. для студ. вищ. навч. заклад. Вінниця: Нова Книга, 2013. 304 с.
3. Дубенко О.Ю. Порівняльна стилістика англійської та української мов. Посібник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів. Вінниця: Нова книга, 2005. 224 с.
4. Єфімов Л.П., Ясінецька О.А. Стилiстика англiйської мови i дискурсивний аналіз. Учбово-методичний посiбник. Вінниця: Нова Книга, 2004. 240 с.
5. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. Вінниця: Нова книга, 2004. 576 с.
6. Квеселевич Д.І., Сасіна В.П. Практикум з лексикології сучасної англійської мови : Навч. посібник. Вінниця : Нова книга, 2001. 117 с.
7. Кияк, Т.Р. Перекладознавство (німецько-український напрям): підручник / Т.Р. Кияк, А.М. Науменко, О.Д. Огуй. – К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008.- 543 с.
8. Кияк Т.Р., Огуй О.Д., Науменко А. М. Теорія та практика перекладу (німецька мова). Підручник для студентів вищих навчальних закладів. Вінниця: Нова книга, 2006. 592 с.
9. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад). Навчальний посібник. Вінниця: Нова книга, 2003. 448 с.
10. Корунець І.В. Порівняльна типологія англійської та української мов. Навчальний посібник. Вінниця: Нова книга, 2004. 464 с.
11. Корунець І.В. Вступ до перекладознавства: Підручник. Вінниця: Нова книга, 2008. 512 с.
12. Кочерган М.П. Вступ до мовознавства: Підручник для студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів. К.: Видавничий центр «Академія», 2001. 368 с.
13. Мірам Г.Е., Дайнеко В.В., Тарануха Л.А., Грищенко М.В., Гон О.М. Основи перекладу. Курс лекцій з теорії та практики перекладу для факультетів та інститутів міжнародних відносин. Київ: Ельга, Ніка-Центр, 2003. 240 с.
14. Ніколенко А.Г. Лексикологія англійської мови – теорія і практика. Вінниця: Нова книга, 2007. 528 с.

Консультант з технічних питань – О. В. Щуров, ст. викладач кафедри перекладу
Email: Shchurov.o.v@nmu.one